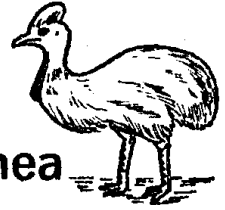

NIEUW GUINEA KOERIER

DE GROENE

onafhankelijk dagblad voor ned. nieuw guinea

2e JAARGANG NO. 260

DINSDAG 8 NOVEMBER 1960

Rusland verwijt Engeland de vestiging van basis voor atoombomonderzoekers

Het besluit van de Britse regering tot de vestiging van een nieuwe basis voor atoombomonderzoekers in Schotland, is door de regering in Moskou een zeer gevaarlijke gok genoemd. Deze opmerking kwam van een lid van het Sovjet presidium, Koslov, die een rede hield ter gelegenheid van de herdenking van de 43ste verjaardag van de Russische revolutie.

Hij zei dat de toestemming die door de Britse regering aan de Verenigde Staten is gegeven om in Schotland deze basis in te richten, twijfel doet rijzen aan de eerlijkheid van de woorden van de Britse premier MacMillan inzake het verlangen van Engeland om de internationale spanning te verminderen.

Amerika is, aldus Koslov, met de inrichting van dergelijke bases alleen maar van plan, bases te vestigen rondom Sovjet-Rusland. Dit heeft gevaarlijke gevolgen voor de Verenigde Staten en Engeland.

Koslov beschuldigde er Engeland van om het afnemen van internationale spanning slechts met de mond te bepleiten, terwijl het deelneemt aan wat hij noemde provocatieve stappen van Amerikaanse militaristische groeperingen, die erop uit zijn om de internationale spanningen aan te wakkeren en de

ontwapenings onderhandelingen te frustreren.

Koslov vertelde zijn gehoor, dat de Sovjet-industrie zich ontwikkelde tot een grotere macht dan die van de Verenigde Staten. Hij zei dat in 43 jaar het communistisch ideaal zich had ontwikkeld van een droom tot een realiteit.

Nimmer in de geschiedenis van Rusland was er een stabiliteit bereikt zoals die heden ten dage bestaat.

Hij voorspelde dat de Sovjet-overwinning in de vredelievende economische concurrentie in de naaste toekomst onontkoombaar was.

Rechters van TPNG onderbetaald ?

Het lid van de Wetgevende Raad te Port Moresby, de heer C.P.W. Kirke betoogde tijdens de afgelopen zitting dat het Gouvernement van Australisch Nieuw Guinea de salarissen van de rechters van het Hooggerechtshof zou moeten verhogen, als men de extra juristen wilde aantrekken die op dit moment nodig zijn.

Op een eerder door de heer Kirke gestelde vraag werd door de overheid geantwoord, dat de "Chief Justice" een salaris had van 4000 pound per jaar en dat elke rechter van lagere rang 3500 pound verdiende.

De heer Kirke vond deze salarissen te laag, indien men ze vergeleek met overeenkomstige salarissen in Australië.

De taak van een rechter in Nieuw Guinea achtte hij veel zwaarder dan die in Australië zelf en dat diende in de salariering tot uiting te komen.

De "Chief Justice" van New South Wales verdiende 7250 pound en de rechters in Victoria hadden een salaris van 6000 pound.

De heer Kirke merkte tenslotte op dat hij deze kwestie niet ter sprake had gebracht op instigatie van een van de leden van het Hooggerechtshof.

Volautomatische garages in Londen

Evenals in de grote steden over de gehele wereld heeft ook Londen een parkeerprobleem. Om hiervoor een oplossing te vinden heeft een Londense ondernemer bij wijze van proef een vol-automatisch garage in het centrum van de stad geopend waarin 464 auto's

Nieuw-Guinea Koerier

Onafhankelijk dagblad voor Nederlands Nieuw Guinea

Uitgegeven door Gebr. Terlaak

Hoofdredacteur

Drs. N. STREEFLAND

Redactie en Administratie
Oranjeaan, Loods 13, Telefoon 171
Abonnementsprijs fl 6,— per maand
fl 16,— per kwartaal bij vooruitbet.

Postabonnementen
fl 7,50 per mnd. fl 20,50 per kwart.

Advertentie tarieven
fl 0.40 per mm. Bij contract (tenminste 1000 mm) fl 0.36 per mm
Familieberichten fl 0.32 per mm

Agente te Hollandia-Binnen:
Mevr. Leeuwenburgh, p/a. Bloemenhandel "Yvonne"

Agent te Ifar: Bakkerij "BRAUN"
Agent te Manokwari: Hr. Lontho

kunnen worden geparkeerd. De automobilist zet z'n voertuig bij de ingang op een paar rollen, waarna een bewaker met een contactsleuteltje een elektrische installatie in werking stelt. De auto wordt weggerold naar een gereedstaande lift, die het voertuig automatisch naar een lege plaats op een verdieping brengt. De maximale tijd voor het parkeren en het deparkeren is een minuut. De auto-eigenaar krijgt een genummerd contactsleuteltje mee dat past in het schakelbord waarop de nummers van de parkeerplaatsen in het gebouw zijn aangebracht.

PARNA stelde driehoeks-conferentie voor aan Hammariskoeld

Zoals wij gisteren reeds meldden heeft het bestuur van de Partei Nationaal een brief aan Secretaris Generaal Hammariskoeld gestuurd met betrekking tot de internationale positie van Nederlands Nieuw Guinea.

Nader vernemen wij dat in deze brief wordt voorgesteld om over de status van dit gebiedsdeel een driehoeksconferentie te houden tussen Nederland, Indonesië en Nieuw Guinea welke conferentie onder auspiciën van de UNO zou moeten plaats vinden.

Afschriften van de brief zijn behalve aan de autoriteiten in Hollandia gestuurd.
Vervolg op pag. 4

NIEUWS IN HET KORT

— Bij het vertrek van president Kasavoeboe uit Leopoldstad naar het UNO-hoofdkwartier zijn Kongolese politietroepen en militairen met elkaar slaags geraakt. Twee personen werden gedood. De schermutseling vond zijn oorzaak in een verkeersongeval waarbij een militair door een politieauto werd aangereden.

— De delegatie van Ceylon, Ghana, Guinee, India, Indonesië, Mali, Marokko en de VAR, hebben voorgesteld om door ex-premier Loemoemba gestuurde afgevaardigde naar de UNO te erkennen als enige Kongolese gedelegeerde. Behalve Loemoemba heeft ook Moboetoe een UNO afgevaardigde naar New York gestuurd.

— Naar wordt verwacht zullen aan de Amerikaanse presidentsverkiezingen vandaag een recordaantal kiezers deelnemen, nl. 65 en 69 miljoen. Bij de vorige verkiezingen werden 62 miljoen stemmen uitgebracht.

Basis-contract met Japanse bergingsmaatschappij krijgt zijn beslag

Autochtoon zakenman bijt het spits af

Telefoon gesprek

Met waarlijk oosterse gelatenheid heeft de heer Shiro Nakamura, technisch directeur van de Japan-Nederlands Salvage Company zes maanden lang in Hollandia gewacht op een overeenkomst met het Gouvernement, waardoor hij een begin zou kunnen maken met de uitvoering van een grootscheeps bergingsprogramma in de wateren van Nieuw Guinea. Maar na zes maanden raakte zijn geduld uitgeput. De heer Nakamura spreekt alleen maar Japans en daar hij niet voortdurend over een tolk kon beschikken, sleet hij soms weken achtereenvolgend in geestelijk isolement, dat slechts doorbroken werd door de Japanse radio.

Als er onderhandeld moest worden, trad de Biakke zakenman Wonsiwor (spreekt vloeiend Engels, Japans, Maleis Biaks en verstaat Nederlands) op als tolk. Na zes maanden werd het ook de heer Wonsiwor te bar en doortastend als hij is, vroeg hij een telefoongesprek aan met Staatssecretaris Bot in Den Haag, om nu eindelijk te weten te komen waar de zaak op hing. En toen bleek, dat er in augustus jl. al een basisovereenkomst door de autoriteiten in Hollandia getekend had kunnen worden. Een ambtelijk misverstand, laten we het daar op houden, had gezorgd voor een oponthoud van kostbare maanden.

Na dit telefoongesprek wordt er echter met de grootste spoed aan de basisovereenkomst gewerkt, die nu binnen enkele weken zijn beslag kan hebben.

Op grond van deze basisovereenkomst kunnen later individuele bergingscontracten worden afgesloten.

INGEWIKKELDE MATERIE

Laat men de inmiddels onnodig opgetreden vertraging buiten beschouwing, ook dan is hier sprake van een noodzakelijkerwijs zeer langdurige procedure.

Reeds in 1951 werden van ambtelijke zijde de eerste initiatieven genomen om tot berging van de talloze in de oorlog in de wateren van Nederlands Nieuw Guinea gezonken schepen te geraken.

De juridische problemen rond de berging van schepen van velerlei nationaliteit met lading van dikwijls weer geheel andere nationaliteit, zijn echter buitengewoon ingewikkeld, en dat men deze problemen eerst enigszins opgehelderd wilde hebben voordat men aan het werk kon gaan, ligt voor de hand. Naar wij vernemen zijn er in totaal dertien verschillende juridische situaties denkbaar met betrekking tot de rond Nieuw Guinea gezonken schepen.

Om maar een voorbeeld te noemen: Een Amerikaans schip dat voer onder vreemde vlag, kan geallieerde of neutrale lading aan boord hebben, en die lading kan op verschillende wijze verzekerd zijn. Komt zo'n schip aan de oppervlakte dan mag men velerlei soorten claims verwachten, hetzij van de vroeger eigenaars, hetzij van de verzeke-

ringsmaatschappijen. Op die claims dient men althans enigszins voorbereid te zijn.

In Australisch Nieuw Guinea heeft men zich kennelijk met voortvarendheid door deze problemen heengeworsteld, want daar werd dit soort bergingswerkzaamheden reeds jaren geleden geentameerd. **DESKUNDIGE DIENT ZICH AAN**

In Nederlands Nieuw Guinea werd de bergingsbusiness ineens urgent, toen er een kapitaalkrachtige en vakbekwame gegadigde voor het werk naar voren kwam in vorm van de Japan-Nederlands Salvage Company onder leiding van de heer Shiro Nakamura. Het is niet toevallig dat het een Japanse maatschappij is die zich aandient, want de Japanners behoren tot de meest deskundigen op dit arbeidsterrein, dat bepaald niet zonder gevaar is.

VASTHOUDENDHEID

Tijdens de onderhandelingen die de afgelopen maanden zijn gevoerd, heeft het van de zijde van de Dienst van Economische zijde bepaald niet aan goede wil ontbroken. Een hooggeplaatst ambtenaar drukte zich als volgt uit: we hebben een vasthoudendheid moeten tonen in deze ingewikkelde materie, die aan koppigheid grenst. Gouverneur Platteel en Staatssecretaris Bot hebben zich voorts persoonlijk en actief met de loop der onderhandelingen bezig gehouden. In allerlei landen moesten gegevens worden verzameld over de schepen en hun lading en dit onderzoek wordt nog steeds voortgezet. Gelukkig is inmiddels echter de juiste juridische basis voor de bergingswerkzaamheden gevonden, zodat deze begin van het volgend jaar een aanvang kunnen nemen.

Bij de besprekingen die onder leiding staan van de onderdirecteur van Economische zaken Drs. Hoornweg, heeft de heer Herman Wonsiwor, als tolk voor de Japanners, een belangrijke rol gespeeld.

De heer Wonsiwor is behalve tolk ook vertegenwoordiger voor Nederlands Nieuw Guinea van de betreffende Japanse maatschappij, welke maatschappij op haar beurt weer ondercontracteert met andere Japanse ondernemingen.

BERGINGSVLOOT

Gedurende de komende dagen zal de text van de te sluiten basisovereenkomst voor zover nodig worden bijgeschaafd en als de overeenkomst over enkele weken zijn beslag zal hebben gekregen, kan de bergingsvloot uitkomen. Deze vloot bestaat uit een moederschip van 2000 ton en een scrap-transportschip van tussen 3000 en 5000 ton. De vloot wordt bemand met 80 Japanners, waaronder 12 duikers en 20 technici. Daarnaast zullen ook in Nieuw Guinea zelf arbeidskrachten geworven worden.

De operaties zullen plaats vinden bij Sorong, Biak Manokwari en Hollandia en zullen naar schatting 5 tot 7 jaar in beslag nemen, gerekend vanaf het be-

gin van 1961.

Naar schatting kan voor een waarde van 25 miljoen gulden aan non-ferro (het meest waardevol) en staal en ijzer uit de Nieuw Guinese territoriale wateren worden gelicht. Ook de te Hollandia gevestigde firma New Guinea Metals speelt bij een en ander een rol, met name voorzover deze maatschappij reeds beschikt over gegevens betreffende de juiste ligging van de wrakken en de nationaliteit daarvan en van de (eventueel kostbare) landing.

De heer Nakamura keert begin december naar Tokyo terug om de komst van de bergingsvloot voor te bereiden.

De Japan-Nederlands Salvage Cy beschikt over een kapitaal van 20 miljoen yen (volggestort).

ROYALTIES WERKGELEGENHEID EN LEVERANTIES

Met betrekking tot de met het Gouvernement te sluiten overeenkomst vernemen wij het volgende: De Japanse maatschappij betaalt aan het Gouvernement royalties over de f.o.b.-waarde van het uit de zee opgehaalde materiaal. Deze royalties variëren naar gelang van de diepte waarop het materiaal wordt aangetroffen en ze zullen in totaal enkele miljoenen gulden bedragen. De Japanse duikers zullen tot maximaal 100 meter diepte duiken.

Behalve de royalties die aan de schatkist ten goede komen, levert deze onderneming uiteraard nog andere voordelen op: werkgelegenheid voor vele autochtonen en leveranties voor het bedrijfsleven.

Voor de schepen die volgens het contract geborgen mogen worden geldt, dat ze bij laag water nog onder de zee-oppervlakte dienen te liggen.

EERST LATEN ONTPLOFFEN

Als regel laat men de wrakken eerst onder water exploderen, waarna een speciaal daartoe ingericht schip met zware kranen het materiaal aan boord neemt.

Dat men bij dit soort werk voor verrassingen kan komen te staan, en lang niet altijd onaangename, is enkele malen in Australisch Nieuw Guinea gebleken, waar het gebeurde dat een vliegtuigwrak werd gelicht, waarvan de mitrailleurs na negen jaar nog werkten. Ook heeft men daar een compleet schip naar de oppervlakte gebracht, dat repareerbaar bleek en opnieuw in de vaart is gebracht.

"Hovercraft" in TPNG?

De directeur van "Customs and Marine" van Australisch Nieuw Guinea verklaarde tijdens de laatste zitting van de Wetgevende Raad te Port Moresby, dat zijn departement met grote aandacht de ontwikkeling van de "Hovercraft" volgt, teneinde dit nieuw type voertuig eventueel in het territory te kunnen toepassen.

De Hovercraft is zoals bekend een schotelvormig "vliegtuig" dat zich op een luchtkussen boven land en water kan verplaatsen. Het is enige tijd geleden in Engeland tot ontwikkeling gebracht. Een firma in Zuid Amerika heeft reeds een "Hovercraft" besteld voor commercieel gebruik.

Voetbal in Nederland

De uitslagen van de zondag voor de Eredivisie gespeelde wedstrijden zijn:

Sportclub Enschede — Elinckwijk	2—0
NOAD — NAC	2—3
DOS — MVV	3—1
DWS — Rapid JC	0—0
GVAV — VVV	5—2
SPARTA — FEYENOORD	1—2
ADO — PSV	Afgel.
Alkmaar — Ajax	2—0
Fortuna '54 — Willem II	2—2

VHO - competitie

Eindelijk zijn de beslissingen in de eerste klasse van de VHO gevallen. WIK kon na een overtuigende 5—0 overwinning op Zeemacht de kampioensvlag hijsen, proficiat, en HBS zal degradatie wedstrijden moeten spelen tegen VIOS de kampioen van de tweede klasse. Het was jammer, want woensdag jl. werd slechts met 2—1 van WIK verloren.

EDO, dat lange tijd de rode lantaarn heeft gedragen, toonde zich afgelopen zaterdag van zijn beste zijde en bond POMS met 4—0 aan zijn zegekar. Door deze overwinning stegen de groen-witten zelfs nog een trapje op de competitie ladder.

De stand in de eerste klasse is nu:

WIK	14	13	0	1	58-16	26
HVC	13	11	1	1	32-11	23
Zeemacht	14	8	0	6	31-28	16
POMS	14	5	2	7	31-39	12
ZIGO	13	4	1	8	26-44	9
EDO	14	4	1	9	19-35	9
Hercules	13	3	2	8	23-33	8
HBS	13	2	1	10	20-35	5

Het programma voor de aanstaande week luidt: Terrein Berg en Dal, aanvang 16.30 uur)

Woensdag 9-11: Hercules — ZIGO

Zaterdag 12-11: HVC — HBS

Zondag 13-11: De eredwedstrijd: VHO-Bondselftal tegen de kampioenen van de eerste klasse WIK.

HBS — WIK 1—2 (Ruststand 1—1)

Het leek er in deze wedstrijd in het geheel niet op, dat hier de hoogst en laagst geklasseerde elftallen tegen elkaar speelden. WIK kwam heel pover voor den dag en HBS speelde een bijzonder fris partijtje. Met een beetje meer geluk zou de uitslag net omgekeerd geweest kunnen zijn. Vooral Bies en Derks waren in de HBS-voorhoede bijzonder actief. Het was jammer, dat Buisman en De Jong slecht op schot waren. De WIK voorhoede presteerde niet, hetgeen we van hen gewend zijn, nl. doelpunten maken.

Het eerste doelpunt ontstond, toen D. Itaar in de 25e minuut zijn vele missers van daarvoor goedmaakte en de bal over keeper Gottschalk heen in het doel deponeerde (0—1). HBS werd weer iets sterker en Bies knalde van verre net over de lat. In de 34e minuut maakte B. Hanasbei hands en de toegesta-

ne penalty werd door Bies onhoudbaar voor keeper Marijn ingeschoten (1—1). Na de rust kwam zowaar HBS in het offensief. De WIK-achterhoede hield zich echter staande en wist het spel naar de HBS helft terug te dringen. In de 15e minuut belandde een corner van de WIK-links buiten tegen de binnenkant van de paal. De terugspringende bal werd door Ferdinand Hanasbei ingeschoten. (1—2).

HBS bleef aanvallen en probeerde de gelijkmaker te forceren, doch dit mocht niet gelukken.

EDO — POMS 4—0 (Ruststand 0—0)

Het gaat POMS niet voor de wind. Het spelpeil is dalende en ook gisteren brachten de roodbroeken er weinig van terecht. EDO daarentegen leek een herboren elftal. Ligt dit aan de training? Onder aanvoering van V.d. Laar hield de achterhoede stand tegen een veel te kort spelende POMS-aanval. POMS had reeds een 2—0 voorsprong kunnen nemen, doch Habibu zag kans tot tweemaal toe voor open doel te missen. EDO zat enthousiast op de bal en vele gevaarlijke aanvallen rolden op het POMS doel af. Toch kwam de rust met gelijke stand.

Na de rust werd EDO steeds sterker. Bij enkele uitvallen van POMS loste Lopulalang enkele mooie strakke schoten, iets dat we in Hollandia veel te weinig zien. Tan, die buitengewoon actief was gaf in de 11e minuut een pracht voorzet, die door V.d. Wijck werd ingeschoten (1—0). POMS zag, dat het EDO menens werd en viel heftig aan. Hierdoor kreeg de wedstrijd een levendiger karakter. Na een voorzet van Van Wijck kwam Klenske vrij voor het doel en maakte geen fout (2—0). Opnieuw viel POMS aan, doch maakte hierbij de fout te ver naar voren op te dringen. We zagen zelfs back Ferdinandus een paar keer op de rechtsbinnenplaats opereren. Hiervan maakte EDO dankbaar gebruik. Tan kwam vrij te staan, liep door, omspeelde Kadir en het was (3—0) voor EDO. Na missen van Kadir wist Klenske de bal in het doel te plaatsen (4—0). Na het eindsignaal verlieten de groenwitten met verheugde gezichten het veld, want het degradatiespook bestond voor hen niet meer.

WIK—Zeemacht 5—2 (Ruststand 4—0). Van deze wedstrijd had iedereen grote verwachtingen en het publiek was dan ook in vrij grote getale op Berg en Dal aanwezig. Alhoewel de uitslag een een-tonige wedstrijd doet vermoeden, was dit niet het geval. Het was jammer dat door het vertrek van enkele spelers de achterhoede verzwakt was. Herhaaldelijk vielen er gaten in de verdediging en dank zij Klinkenberg, die na de rust stopperspil speelde, werd de nederlaag niet groter. Doordat de middenlinie te veel moest achterblijven kreeg de voorhoede van Zeemacht te weinig steun en liepen zij dood op de wel zeer trapvaste en zich bijzonder goedopstellende WIK-

backs. Het was toch evengoed, vooral ook door het pittige voetbal, dat beide elftallen speelden, een levendige en spannende wedstrijd. Na 1 minuut spelen loste Brouwers al een gevaarlijk schot op het WIK doel, dat slechts met moeite door keeper Marijn tot corner verwerkt kon worden. Ook de genomen corner kwam scherp voor het doel, doch opnieuw bleef Marijn meester van het terrein.

Het beloofde heel wat voor Zeemacht. Na 4 minuten spelen beoordeelde de Zeemacht keeper Smit een mislukte voorzet van O. Itaar verkeerd en het was 1—0. Zeemacht bleef aanvallen en het had pech, toen Vonhof tegen de paal knalde. Na 20 minuten vergrootte WIK haar voorsprong toen D. Itaar bij een rare situatie voor het Zeemacht doel, waarbij keeper Smit was uitgelopen, de bal in het doel deponeerde (2—0). Nog geen 5 minuten later was het opnieuw D. Itaar, die van een misverstand tussen Smit en Klinkenberg gebruik maakte (3—0) en nog praktisch in dezelfde minuut kopte D. Hanasbei de bal in open doel, toen de Zeemacht keeper was uitgelopen (4—0). Het waren wel zeer ongelukkige doelpunten, waarbij niemand eigenlijk schuld had. Met deze stand kwam de rust. Zeemacht pakte direct na het beginsignaal flink aan. Doordat Klinkenberg nu stopperspil speelde was het middenveld beter beschermd. WIK had pech, toen D. Hanasbei, een veel belovend spelertje, na volledige missen van de Zeemacht achterhoede de bal nog tegen de paal schoot. Zeemacht kwam weer iets in de aanval, doch had met haar schoten geen geluk. In de 24e minuut kwam D. Hanasbei vrij voor het doel, toen D. Itaar een mooie pass afgaf en het was (5—0). Wanhopig bleef Zeemacht aanvallen om tenminste nog een doelpunt te scoren, hetgeen echter niet mocht lukken. Na afloop van de wedstrijd werden de WIK-ers door vele sportliefhebbers gelukkigewens met het behaalde kampioenschap en was zelfs het drinken van bier toegestaan. Tot hoelang het feest voortgeduurd heeft is ons niet bekend.

VOETBALBOND HOLLANDIA DGZ naar Vanimo

Het vorige weekend maakte het eerste elftal van DGZ, vergezeld van supporters een geslaagde trip naar Vanimo, teneinde daar een wedstrijd te spelen tegen een elftal van het **Pacific Islands Regiment**. DGZ was hiermede de eerste vereniging die met een clubelftal over de grens trok, al was in dit geval de grens dan niet veraf. De ontvangst in Vanimo was zeer hartelijk. Officiëren en manschappen van het PIR beijverden zich om het hun gasten naar de zin te maken en er leerste dan ook een prettige en sportieve stemming.

De wedstrijd **PIR—DGZ** eindigde in een 4—1 zege voor de Hollandianen, die zich technisch en tactisch veruit de meerderen toonden.

Vervolg op pag. 4

zonden aan de regeringen van Nederland en Indonesië.

Uit Nederland wordt bericht dat de regering zich aldaar van alle commentaar over deze stap onthoudt. Een woordvoerder in Den Haag deelde mede dat de tekst van de brief daar nog niet bekend was.

De vertegenwoordiger van Parna in Nederland, de Leidse student Frits Kirbho gaf te kennen dat het voorstel is bedeld om de Indonesiërs duidelijk te maken hoe de Papoea's over hun politieke toekomst denken.

Tegenover een verslaggever van de Volkskrant verklaarde hij: wij willen rust rond Nieuw Guinea, ook van Indonesische kant. Op een driehoeksconferentie onder leiding van de Verenigde Naties kunnen de meningen over het probleem eerlijk en openlijk naar voren komen.

V.H.O. — KOMPETITIE

Terrein Berg en Dal
Woensdag 9 november

HERCULES — ZIGO

Aanvang 16.30 uur.

Rectificatie: Electr. Naaimachine merk Fridor te koop, Zustershuis, VAM Complex, Oranjelaan.

Gevraagd ter overname: Bloemprikkers voor drijfschalen. tel. Hla. 245. 2795

Goentjes

Te Koop: 1 Prescold IJskast 120 ltr. prijs: f 300,— 1 radio, merk Murphy f 100,—. Fam. Matern, tel. 237. 2792

In de "DE WIGWAM" heden verkrijgbaar: Loempia en Lemper, Saté, rijst. 2794

ZIGO. Donderdag 10 nov. Roulette uitsluitend voor leden. Aanvang 21.00 u. 2793

Filmprogramma

REX THEATER

vertoont op veler verzoek nog voor één dag de film:

"THEY WERE EXPENDABLE"

met John Wayne, Robert Montgomery. "We shall return", waren eens de woorden van Douglas McArthur. Een zeer imposant filmverhaal. Uitgebracht door M.G.M. Heden voor het laats in REX. REX Holl-Binnen vertoont heden 8/11 de film: "ALS DE MANNEN BEGEREN".

ORIENT THEATER

vertoont heden 8/11 voor slechts één dag reprise, wegens enorm succes, van Billy Wilder's meesterwerk van:

"LOVE IN THE AFTERNOON"

met Gary Cooper en Audrey Hepburn. Een film om van te waterfanden. Haven, morgen, 8/11: "ABU HASSAN PENCHURI" dengan P. Ramlee. Sentani, heden 8/11: "PERTIWI" dengan Rd. Ismail.

GEVRAAGD VOOR DIRECT:

ERVAREN CHAUFFEUR - (BROODBEZORGER)

Aanmelden: Bakkerij de BOER tussen 9 — 12.00 uur.

Vervolg van pag. 3

De Competitie

Onder veel belangstelling werd dit weekend gestart met de competitie 1960/1961 en wel met de afdeling Hollandia-Binnen.

In de afdeling Hamadi begint de competitie over enige weken.

De uitslagen luiden als volgt:

1A: MVV—Zeevaartschool	6—1
2A: LOS 2—LON 2	1—2
MUS—SPU	2—1
4: MVV 3—DOS 5	1—3

MVV—Zeevaartschool: In een uitzonderlijke goede wedstrijd heeft MVV een verrassend grote, doch enigzins geflatteerde zege behaald. In het veld was Zeevaartschool niet zwakker, doch de voorhoede van MVV, geleid door Wawejay was in voortreffelijke vorm, terwijl de voorhoede bij de roodblauwe Zeevaartscholieren juist het zwakke punt vormde. Dolly Ronsumbre deed wat hij kon, maar had geen steun van zijn medespelers. MVV had bij de rust reeds een 3—1 voorsprong en ook na de rust bleef Wawejay met zijn dribbels en passes paniek zaaien in de Zeevaartschool verdediging, waardoor tenslotte nog drie doelpunten aan de MVV score konden worden toegevoegd. MVV, zonder één zwakke plek, kan in deze vorm spelend, nu reeds als grote kanshebber worden getipt in deze 1A klasse (z.g. scholenklasse), waarin verder nog zijn ingedeeld: DOS, Putra Rimba (Kota Nica), Kweekschool, Juliana (OSIBA), Theologische School, BVC (Boswezen Voetbalclub) en DGZ

In 1B treft men o.m. aan: KSM, Ajapo, LON (Naafri), LOS en Irene.

Goedkope raket

Tot op heden waren slechts de grote mogelijkheden zoals de Sovjet Unie en de Verenigde Staten in staat ruimteonderzoekingen te verrichten en wel in verband met het feit, dat slechts zij over de daarvoor benodigde raketten beschikten. Andere landen die over prominente geleerden en een voor dit doel geschikte industrie beschikten, konden door gebrek aan raketten niet tot onderzoek van de ruimte overgaan. Hierin is nu verandering gekomen.

De Verenigde Staten beschikken over een raket "Scout", een nieuwe type, dat door vaste brandstof wordt aangedreven en uit vier trappen bestaat. Met deze raket kan een 67,5 kg. wegende kunstmaan in een cirkelvormige baan op ongeveer 800 km. boven de aarde worden gebracht. In de neuskogel kan een 35 kg. wegend instrumentarium worden ondergebracht. In de eerste en derde trap is plaats voor instrumenten voor waarneming van omgeving en verloop van de lancering. Bovendien is het mogelijk met deze raket een wetenschappelijke ruimsonde tot op een hoogte van ongeveer 13.500 km te brengen.

VERVOLG NIEUWS IN HET KORT

— Eergisteren is een bom ontploft in een rijtuig van de ondergrondse te New York. Een vrouw werd gedood en 12 mensen werden gewond. De politie neemt aan dat men hier te maken heeft met het optreden van een maniak, die in de afgelopen periode reeds meer aanslagen op zijn geweten heeft.

— De Amerikaanse filmster Clark Gable heeft een hartaanval gehad en is nu voor een rustkuur in een ziekenhuis opgenomen. Clark Gable, die 59 jaar is, is gedurende 30 jaar een ster aan het filmfirmament geweest.

— Sovjet-geleerden hebben een atlas samengesteld van de donkere zijde van de maan, zoals deze is gezien door de televisie-camera van de Lunik-satelliet, die de maan heeft omcirkeld.

— De Australische luchtvaartmaatschappij Qantas maakt plannen, om als eerste luchtvaartmaatschappij in de wereld gebruik te maken van supersonische passagiersvliegtuigen. Een lid van de directie van Qantas verklaarde in Brisbane, dat deze vliegtuigen 2500 mijl per uur vliegen. De vliegtuigen zullen twee ramen hebben, terwijl de passagiers het passerende landschap op televisieschermen zouden kunnen zien. De piloten zouden langs een vastgestelde route op radar vliegen. Deze vliegtuigen zouden worden gebouwd van roestvrij staal en ongeveer 15 miljoen dollar per stuk kosten.

Voorts is de "Scout" geschikt voor proeven met capsules die in de dampkring terugkeren. De kosten worden door N.A.S.A. begroot op ongeveer een half miljoen dollar, of ruwweg 2 miljoen gulden. Deze raket is dus opmerkelijk goedkoop en de lancering is aanmerkelijk eenvoudiger dan die van andere firmament geweest.

De Verenigde Staten zijn bereid deze "Scout" beschikbaar te stellen voor proefnemingen door andere landen. Met Engeland kwam men reeds tot een accord evenals met Canada. Ook Australië, Italië, Japan, Nieuw Zeeland en de Duitse Bondsrepubliek zijn met de Verenigde Staten in onderhandeling, terwijl Zweden, Argentinië, Spanje en België de N.A.S.A. om inlichtingen hebben gevraagd.

Zestig jonge Australiërs, die in Papua-New Guinea kinderen van autochtonen gaan onderwijzen, zullen worden ondergebracht in hutten, die zijn gebouwd van in heemse materialen. Dit in verband met het grote tekort aan woningen in dit gebied. De Australiërs krijgen in Rabaul een speciale cursus van zes maanden, waarna ze voldoende zijn geschoold om jonge Papoea's een basis-ontwikkeling te geven.